

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๒๕๖๒

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ร้องเรียนการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๙

ด้วยกรมการปกครอง ได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีสถิติการดำเนินงานเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะจังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน จากด้านการข่าวพบว่า มีเจ้าหน้าที่ของรัฐและกลุ่มบุคคลเป็นนายหน้าหลอกลวงว่า การดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนดังกล่าวสามารถอาศัยอยู่ในประเทศไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมายและมีการเรียกเก็บเงินจากคนต่างด้าวที่ประสงค์จะขอรับการจัดทำทะเบียนประวัติเป็นเงินหลายหมื่นบาทต่อราย บางรายเป็นคนต่างด้าวที่ไม่ได้มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในพื้นที่สำนักทะเบียนและประเทศไทย บางรายเคยขึ้นทะเบียนประวัติแรงงานต่างด้าวและมีหนังสือเดินทาง ซึ่งกรณีดังกล่าวนอกจากจะทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายและกระทบต่อความมั่นคงของประเทศแล้ว ยังอาจถือได้ว่ากลุ่มบุคคลที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนดังกล่าวไม่ใช่บุคคลไร้รัฐหรือไร้สัญชาติ แต่เป็นคนที่มิได้รับรองตัวบุคคล และไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด

กรมการปกครองพิจารณาเห็นว่า กรณีการดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นการกำหนดให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น จัดทำทะเบียนสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหรือคนต่างด้าวที่ไม่อาจมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๓ และ ท.ร. ๑๔) โดยบุคคลกลุ่มนี้ ได้แก่ คนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองซึ่งเป็นคนไร้รัฐไร้สัญชาติ (Stateless person) ไม่มีหลักฐานของประเทศใดๆ ที่รับรองว่าเป็นคนในปกครองของประเทศนั้น แต่มีภูมิลำเนาหรือมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งอยู่ในประเทศไทย และรวมถึงชนกลุ่มน้อยที่ตกหล่นจากการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติตามมติคณะรัฐมนตรีหรือตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล โดยการจัดทำทะเบียนประวัติตามมาตรา ๓๘ วรรคสองฯ ดังกล่าวนี้นี้ มิได้เป็นการรับรองการมีสิทธิอาศัยในประเทศไทย จึงยังมิได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และจากการดำเนินงานของสำนักทะเบียนต่างๆ โดยเฉพาะจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดตาก เป็นต้น ที่ผ่านมาพบว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักทะเบียนมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนทำให้ปฏิบัติไม่ถูกต้อง เช่น จัดทำทะเบียนประวัติให้กับผู้ที่เคยได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติแรงงานต่างด้าวและมีหนังสือเดินทาง (Passport) ซึ่งกลุ่มคนต่างด้าวเหล่านี้มิใช่คนไร้รัฐหรือไร้สัญชาติ บางพื้นที่มีการร้องเรียนว่ามีขบวนการหลอกลวงและเรียกเก็บเงินจากผู้ที่ต้องการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐให้การช่วยเหลือสนับสนุน และอ้างว่าสามารถอาศัยอยู่ในประเทศไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมาย จึงทำให้กลุ่มคนต่างด้าวที่เคยขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว หรือกลุ่มคนต่างด้าวอื่นๆ หลงเชื่อ จึงเดินทางเข้ามาเพื่อขอรับการจัดทำทะเบียนประวัติเป็นจำนวนมาก

/ ดังนั้น ...

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันปราบปรามการดำเนินการโดยมิชอบหรือการกระทำทุจริตทางทะเบียน
จึงขอให้จังหวัดและกรุงเทพมหานคร ดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๙ หากปรากฏว่าการจัดทำทะเบียนประวัติรายใดเป็นการดำเนินการโดยมิชอบ เช่น เป็นผู้ที่เคยได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติแรงงานต่างด้าว และมีหนังสือเดินทาง (Passport) หรือมีเอกสารการทะเบียนราษฎรและมีเลข ๑๓ หลัก หรือไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทยและไม่ได้อาศัยอยู่จริงในพื้นที่สำนักทะเบียนที่จัดทำทะเบียนประวัติ ให้นายทะเบียนอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม สั่งระงับการเคลื่อนไหวทางทะเบียน แล้วแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานจัดหางานจังหวัด ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณสมบัติของบุคคลดังกล่าว หากผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่าบุคคลใดไม่มีคุณสมบัติตามที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด ให้นายทะเบียนจำหน่ายรายการทางทะเบียนและบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนของผู้นั้น โดยถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑๐ ประกอบกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริง การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยเคร่งครัด แต่หากบุคคลใดเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติตามกฎหมาย ให้นายทะเบียนยกเลิกการระงับการเคลื่อนไหวทางทะเบียนของผู้นั้น

๒. ให้นำสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ทุกแห่ง ประชาสัมพันธ์ในที่ประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชน หรือแจ้งในที่ประชุมของหมู่บ้านหรือชุมชนในโอกาสต่างๆ ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามมาตรา ๓๘ วรรคสองฯ ไม่ใช่การรับรองการมีสิทธิอาศัยในประเทศไทย บุคคลที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติยังถือว่าเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยมิชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง โดยการดำเนินการเรื่องนี้ ไม่มีการเรียกเก็บเงินอื่นใดนอกจากค่าธรรมเนียมตามที่กฎหมายกำหนด และบุคคลที่จะได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่สำนักทะเบียนกลางกำหนดไว้เท่านั้น

๓. ให้นำนายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต และปลัดเทศบาล แล้วแต่กรณี ควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ มิให้มีการเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่ยื่นขอรับการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หากพบการกระทำดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยและอาญาโดยเฉียบขาดทุกราย พร้อมทั้งให้สอดส่องดูแลกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมหลอกลวง เรียกรับผลประโยชน์ หากพบการกระทำผิดให้ประสานเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมดำเนินคดีตามกฎหมายทันที

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนากร จงจิระ)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนป้องกันและปราบปรามการทุจริต
การทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน
โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๓๒๒-๓

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๖

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนลำลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

๒๙ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

๒. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบหนังสือรับรองสถานะบุคคล และคำอธิบายการออกหนังสือรับรอง จำนวน ๒ แผ่น

ตามที่สำนักทะเบียนกลางได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนหรือบุคคลประเภท ๐ ตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้ตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

ผลจากการตรวจนิเทศและการร้องเรียน พบว่าเจ้าหน้าที่ของอำเภอ สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง มีความเข้าใจคลาดเคลื่อน สับสน ทำให้การปฏิบัติงานเกิดความผิดพลาดและไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นหลายประการ ดังนั้น เพื่อให้นายทะเบียนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจที่ถูกต้อง เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ทุกแห่ง เพื่อซักซ้อมความรุ้ความเข้าใจและถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘ ก) หรือบุคคลที่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลักขึ้นต้นด้วยเลข ๐ นั้น มีที่มาจากการจัดทำทะเบียนราษฎร ๓ วิธีการ ได้แก่

๑.๑ การแจ้งการเกิดกรณีบุตรของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ (บุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๘๘) และบุตรของคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ซึ่งเด็กทั้งสองกลุ่มนี้ที่เกิดในประเทศไทยจะได้รับแจ้งการเกิดและได้สูติบัตร ท.ร.๐๓๑ เป็นบุคคลที่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลักขึ้นต้นด้วยเลข ๐ แล้วเพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ก เหมือนกัน แต่จะมีสถานะแตกต่างกัน กล่าวคือ

(๑) ถ้าเป็นบุตรของบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๘๘ จะได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้เป็นการชั่วคราวเพื่อรอส่งกลับตามสถานะของบิดาหรือมารดา การออกนอกเขตพื้นที่ควบคุมการอยู่อาศัย (เขตจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ก) จะต้องขออนุญาตต่อผู้มีอำนาจตามกฎหมายเพื่อออกนอกเขตจังหวัด

(๒) ถ้าเป็นบุตรของคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาต จะไม่ได้รับการรับรองเรื่องสิทธิอาศัยในประเทศไทย เว้นแต่จะมีกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา ๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดฐานะและเงื่อนไขการอาศัยอยู่ในประเทศไทยไว้เป็นอย่างไร

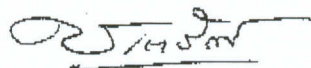
๑.๒ การแจ้งการเกิดกรณีเด็กแรกเกิดหรือเด็กไร้เดียงสาที่ถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน เด็กไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งที่อยู่ในการดูแลของสถานสงเคราะห์ และการแจ้งการเกิดเกินกำหนด ซึ่งมาตรา ๑๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้นายทะเบียนดำเนินการเพื่อพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของบุคคลดังกล่าวก่อน และหากไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ก็ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติตามแบบ ท.ร.๓๘ ก เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ ให้ ซึ่งการปฏิบัติในเรื่องนี้จะรวมถึงการขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านกรณีบุคคลที่อ้างว่าเป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่พยานหลักฐานที่ยังไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของบุคคลดังกล่าวด้วย ดังนั้น สถานะของบุคคลประเภท ๐ กลุ่มนี้จึงเป็นผู้ที่อยู่ระหว่างการพิสูจน์สัญชาติไทยเพื่อการแจ้งการเกิดหรือการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน

๑.๓ การจัดทำทะเบียนประวัติตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหรือคนต่างด้าวที่ไม่อาจมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓ และ ท.ร.๑๔) โดยบุคคลกลุ่มนี้ ได้แก่ คนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองซึ่งเป็นคนไร้รัฐไร้สัญชาติ (Stateless person) ไม่มีหลักฐานของประเทศใดๆ ที่รับรองว่าเป็นคนในปกครองของประเทศนั้น แต่มีภูมิลำเนาหรือมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งอยู่ในประเทศไทย ซึ่งรวมถึงชนกลุ่มน้อยที่ตกหล่นจากการสำรวจจัดทำทะเบียนตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรีด้วย โดยการปฏิบัติเรื่องนี้จะกำหนดให้นายทะเบียนเรียกตรวจเอกสารราชการ (ถ้ามี) เช่น สูติบัตรของบุตรที่เกิดในประเทศไทย หลักฐานการเรียน เป็นต้น และสอบพยานบุคคลเพื่อรับรองคุณสมบัติดังกล่าว เช่น บุคคลในครอบครัวหรือในชุมชน กำนันผู้ใหญ่บ้านหรือผู้นำชุมชน เป็นต้น ถ้าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติก็ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติตามแบบ ท.ร.๓๘ ก เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท ๐ ให้ โดยฐานะของบุคคลกลุ่มนี้จะเป็นคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย การจัดทำทะเบียนประวัติจึงมิใช่เป็นการรับรองเรื่องสิทธิอาศัยในประเทศไทย แต่อย่างใด เว้นแต่จะมีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

๒. อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาให้กับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามมาตรา ๑๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ (บุคคลตามข้อ ๑.๒) ซึ่งจำเป็นต้องมีหลักฐานในการรับรองสถานะบุคคลเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นของสำนักทะเบียนที่บุคคลดังกล่าวได้จัดทำทะเบียนประวัติไว้ ออกหนังสือรับรองสถานะบุคคลตามแบบที่ส่งมาพร้อมหนังสือนี้ให้ผู้ร้องไว้เป็นหลักฐาน โดยกำหนดให้ผู้ขอหนังสือรับรองยื่นคำร้องตามแบบ ท.ร.๓๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์)

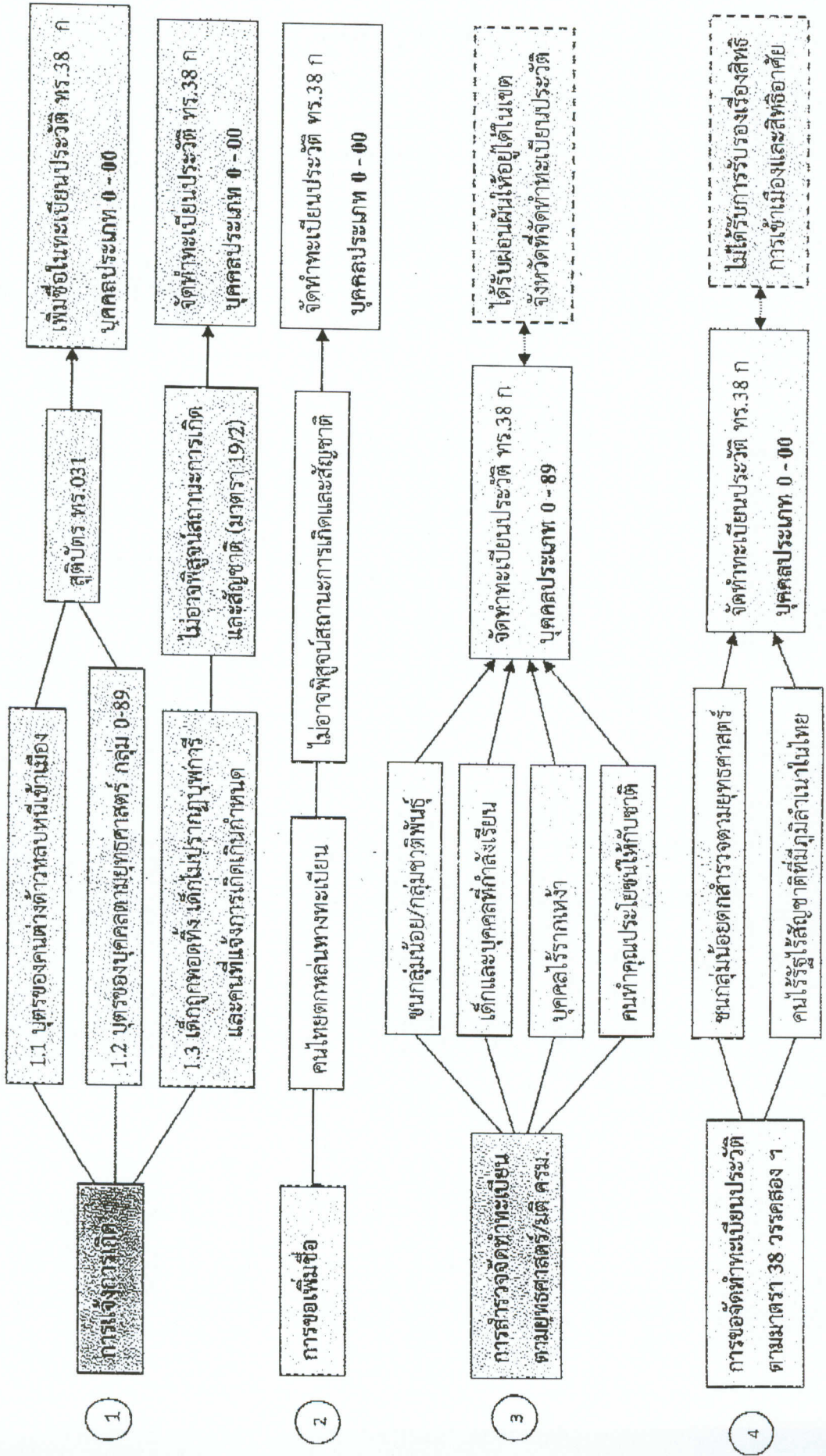
รองผู้อำนวยการทะเบียนกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๘-๒๐

ประเภทของการจัดทำทะเบียนบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลประเภท 0

ตราครุฑ

หนังสือรับรอง

ที่...../.....

สำนักทะเบียน.....

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อรับรองว่า.....(ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ของคนที่ขอให้รับรอง).... เป็นบุคคลที่
 ได้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนเพื่อ.....(ให้ระบุเรื่องที่ขอดำเนินการ ได้แก่ ขอแจ้งการเกิดกรณีเด็กแรกเกิดหรือเด็ก
 ไร้เดียงสาถูกทอดทิ้ง ตามมาตรา ๑๙ หรือเด็กเร่ร่อน เด็กไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง ตามมาตรา ๑๙/๑
 หรือการแจ้งการเกิดเกินกำหนดตามมาตรา ๑๙/๓ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไข
 เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสัญชาติไทย ตามระเบียบสำนักทะเบียน
 กลางฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วแต่กรณี)....ที่สำนักทะเบียนแห่งนี้ ตามคำร้อง ท.ร.๓๑ เลขที่.....เมื่อวันที่.....
 แต่พยานหลักฐานที่มียังไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของบุคคลดังกล่าวได้ นายทะเบียนจึงได้จัดทำ
 ทะเบียนประวัติตามแบบ ท.ร.๓๘ ก เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน กำหนดให้เลขประจำตัว...(ระบุเลข
 ประจำตัวประเภท ๐ ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติ)...ตามมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียน
 ราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยสถานะของบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ที่อยู่ระหว่างรอ
 การพิสูจน์สัญชาติไทย เพื่อการแจ้งการเกิดหรือการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ประกอบกับบุคคลดังกล่าวได้ร้อง
 ขอให้นายทะเบียนออกหนังสือรับรองสถานะบุคคลให้เพื่อเป็นหลักฐานแสดงสถานะของตนต่อเจ้าหน้าที่ที่
 เกี่ยวข้อง ซึ่งนายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลเป็นไปตามที่แจ้งไว้จริง จึงออกหนังสือ
 รับรองให้.....(ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ของคนที่ขอให้รับรอง)....ใช้เป็นหลักฐานได้เป็นเวลา ๖ เดือนนับแต่วันที่ออก
 หนังสือรับรองฉบับนี้ เว้นแต่บุคคลดังกล่าวได้รับการพิสูจน์สัญชาติเป็นอย่างอื่นแล้วก่อนวันที่หนังสือนี้หมดอายุ
 ก็ให้หนังสือฉบับนี้สิ้นผลไปด้วยตั้งแต่วันที่สถานะของบุคคลดังกล่าวได้เปลี่ยนไป

ให้ไว้ ณ วันที่..... พ.ศ.

รูปถ่ายเจ้าของประวัติ

ลงชื่อ
 (.....)
 นายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น.....

หมายเหตุ หนังสือรับรองฉบับนี้ ให้ใช้คู่กับแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘ ข)
 หากมีข้อสงสัย สอบถามได้ที่สำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น..... โทรศัพท์.....

คำอธิบายประกอบการออกหนังสือรับรองสถานะบุคคล

๑. ให้ผู้ขอหนังสือรับรอง ยื่นคำร้องตามแบบ ท.ร.๓๑ ต่อนายทะเบียนที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งที่ผู้นั้นได้จัดทำทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ก ไว้ พร้อมด้วยรูปถ่ายหน้าตรง ขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๒ รูป และสำเนาทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ข หรือบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

๒. ผู้ยื่นคำร้อง ให้เจ้าของประวัติยื่นคำร้องด้วยตนเอง เว้นแต่เด็กที่มีอายุไม่เกิน ๑๕ ปีบริบูรณ์ หรือผู้ที่มีเหตุจำเป็นไม่อาจยื่นคำร้องด้วยตนเองได้ ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่อุปการะเลี้ยงดูเด็กนั้น หรือผู้ได้รับมอบอำนาจ แล้วแต่กรณี เป็นผู้ยื่นคำร้องแทน

๓. บุคคลที่นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น สามารถออกหนังสือรับรองให้ได้ ได้แก่ บุคคลที่เคยยื่นคำร้องขอแจ้งการเกิด กรณีเด็กแรกเกิดหรือเด็กไร้เดียงสาที่ถูกทอดทิ้ง ตามมาตรา ๑๙ เด็กเร่ร่อน เด็กที่ไม่ปรากฏภูมิกวาทรี หรือบุพการีทอดทิ้ง ตามมาตรา ๑๙/๑ หรือการแจ้งการเกิดเกินกำหนด ตามมาตรา ๑๙/๓ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสัญชาติไทย ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี แต่พยานหลักฐานที่ยังไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ และนายทะเบียนได้จัดทำทะเบียนประวัติตามแบบ ท.ร.๓๘ ก เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (บุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๐๐) ให้

๔. เมื่อนายทะเบียนได้รับคำร้องขอหนังสือรับรองพร้อมด้วยหลักฐานจากผู้ยื่นคำร้องแล้ว ให้ตรวจสอบหลักฐานกับฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร และสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงว่าบุคคลที่ขอให้นายทะเบียนออกหนังสือรับรองให้ นั้นเป็นบุคคลเดียวกับผู้ที่มีรายการในเอกสาร ท.ร.๓๘ ข หรือบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน และต้องเป็นบุคคลตามข้อ ๓ เท่านั้น โดยให้พิจารณาจากคำร้อง ท.ร.๓๑ ที่บุคคลนั้นเคยยื่นขอแจ้งการเกิดหรือขอเพิ่มชื่อ และนายทะเบียนหรือนายอำเภอมีคำสั่งไม่อนุมัติเนื่องจากหลักฐานยังไม่อาจพิสูจน์ได้ โดยให้นายทะเบียนรวบรวมคำร้องและพยานหลักฐานพร้อมทำความเห็นเสนอนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๕ วันนับแต่วันที่รับคำร้องและพยานหลักฐานครบถ้วน

กรณีนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ไม่สามารถออกหนังสือรับรองให้ผู้ยื่นคำร้องได้ ภายในวันเดียวกับวันที่ยื่นคำร้อง ให้นายทะเบียนคัดสำเนาคำร้อง ท.ร.๓๑ ดังกล่าว ลงชื่อนายทะเบียนรับรองสำเนาเอกสาร แล้วมอบให้แก่ผู้ยื่นคำร้องไว้เป็นหลักฐาน

๕. หนังสือรับรอง ให้นายทะเบียนจัดทำขึ้น ๒ ฉบับ มีข้อความตรงกัน ฉบับแรกเป็นต้นฉบับ ให้มอบแก่ผู้ขอ ส่วนอีกฉบับ เป็นสำเนาคู่ฉบับ ให้ผู้ขอลงชื่อรับเอกสารในคู่ฉบับ และเก็บเข้าแฟ้มไว้เป็นหลักฐาน และให้นายทะเบียนทำสมุดคู่มือการออกหนังสือรับรองเพื่อใช้ในการตรวจสอบ และลงรายการให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ทั้งนี้ การออกเลขหนังสือรับรอง ให้เริ่มจากเลข ๑ ทับด้วยปี พ.ศ. ที่ออกหนังสือรับรองนั้น เมื่อขึ้นปีใหม่ให้เริ่มเลข ๑ ใหม่

๖. กรณีนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่อาจออกหนังสือรับรองให้กับผู้ยื่นคำร้อง ให้สั่งไม่อนุญาตในคำร้อง ท.ร.๓๑ และแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายใน ๓ วันนับแต่วันที่รับคำสั่ง โดยให้ระบุเหตุผล และสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่ง การยื่นอุทธรณ์ และระยะเวลาการอุทธรณ์ไว้ในหนังสือแจ้งคำสั่งให้ชัดเจนด้วย

๗. การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ ให้ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริง การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๑